

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 02 lutego 2026 r.
Znak sprawy: DHR.pn.058.1.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: **interpelacji poselskiej nr 14607 w sprawie zużytych mat z wełny mineralnej**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację poselską pana posła Mariusza Kałużnego w sprawie dopuszczalności stosowania zużytych mat z wełny mineralnej (pozostałości po uprawie pomidorów) jako nawozu na własnych gruntach rolnych w zakresie właściwości Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi uprzejmie informuję, co następuje.

W uprawach szklarniowych w Polsce z podłoży mineralnych prawie w 100% do upraw bezglebowych wykorzystuje się wełnę mineralną. Wełna mineralna to przetworzony materiał skalny, powstały w wyniku topnienia bazaltu i diabazytu w piecu rozgrzanym do temperatury 1500-2000 °C. Materiał w postaci płynnej przekształcany jest do formy włóknistej w komorze rozwłókniania. Tam przy użyciu strumienia powietrza i obracających się bębnow dochodzi do uformowania włókien. Wełna mineralna charakteryzuje się małą średnicą włókien (0,01-0,1 mm). W dalszym etapie produkcyjnym włókna te są sklejane żywicami polifenolowymi. Z włókien tych tworzy się paluszki wysiewne, kostki rozsadowe i maty uprawowe. W skład wełny uprawowej wchodzi pierwiastki takie jak: krzem, wapń, glin, magnez, żelazo, sód, potas i tytan, ale składniki te nie są dostępne dla roślin.

Podłoża z wełny mineralnej mają wiele zalet: sterylność, stabilność kształtu, jednakową gęstość zapewniającą praktycznie niezmiennie warunki powietrzno-wodne przez cały okres wegetacji. Pomimo niezaprzeczalnych zalet tego podłoża, zasadniczą jego wadą jest to, że nie jest ono

biodegradowalne. Tym samym w ocenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zużytych podłoży mineralnych nie dotyczy wyłączenie regulacja zawarta w art. 2 pkt 6 lit. c) ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity z dnia 7 lipca 2023 r. Dz.U. z 2023 r. poz. 1587), która została przywołana w interpelacji poselskiej nr 14607.

Z racji tego, iż zużyte podłoża mineralne nie są materiałem naturalnym, nie ulegają biodegradacji, a sposób ich pozbycia się przedstawiony w interpelacji polegający na wprowadzeniu zużytych podłoży do wierzchniej warstwy gleby nie jest ani legalny, ani bezpieczny dla środowiska czy też zdrowia ludzi i zwierząt. Wskazuje to na fakt, że zużyte podłoża mineralne są odpadem.

Z danych Instytutu Ogrodnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego (IO-PIB), nadzorowanego przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wynika, że corocznie w kraju pozostaje ok. 30 tys. ton odpadu z poprodukcyjnej wełny mineralnej. Jest to odpad trudny do utylizacji, o dużej objętości, niejednorodny, a po skończonej uprawie zawiera dużą koncentrację składników nawozowych oraz resztek organicznych (system korzeniowy uprawianych roślin). Stanowi to tym samym z roku na rok coraz większe obciążenie dla środowiska naturalnego.

W związku z trudnościami w unieszkodliwianiu tego odpadu, bywa on przedmiotem nielegalnego „zagospodarowania” polegającego na rozdrabnianiu zużytych mat uprawowych i przemieszaniu z wierzchnią warstwą gruntów ornych, czyli w sposób de facto przedstawiony w interpelacji poselskiej nr 14607.

Przeprowadzono szereg badań naukowych, które wskazują na szkodliwość takiego rozwiązania, stanowiącego zagrożenie ekologiczne i zdrowotne. Rozrywane i przyorywane włókna wełny mineralnej to nadal włókna bazaltowe i diabazytowe, które łamiąc się powodują i będą powodować zapylenie powietrza, szczególnie przy obróbce gleby w warunkach suszy. W tym miejscu podkreślenia wymaga, że zanieczyszczone powietrze pyłem z włókien działa silnie alergizująco na organizm ludzki. Drobne włókna mineralne (respirabilne) ze względu na podobieństwo do włókien azbestowych mogą powodować w organizmie człowieka zmiany patologiczne, prowadzące do wielu groźnych chorób. W ocenie Instytutu, odpowiedzialność za ponowne zagospodarowanie wełny mineralnej poprodukcyjnej powinna spoczywać na producencie wełny.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że wychodząc naprzeciw rozwiązaniu istniejącego problemu dotyczącego zagospodarowania poprodukcyjnych odpadów z wełny mineralnej, w Instytucie

Ogrodnictwa zostały opracowane podłoża biodegradowalne na bazie węgla brunatnego, które mogą stanowić alternatywę dla wełny mineralnej.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Małgorzata Gromadzka

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Ministerstwo Klimatu i Środowiska